

Szeged specialitása a gyáriparban

Szeged legrégibb specialitása a világhíres szert tett szegedi tarhonya, amelynek készítése módja ősnagyaink óta leányról leányra öröklődött. Ez adta meg azt a különleges ízt, amely csak a szegedi tarhonyában található fel.

A Kardos tésztaárugyár 1878 óta továbbfejlesztette ezt a házi iparágat és gondja volt arra, hogy az anvak után leányai tanulják meg a szegedi tarhonya elkészítési módját és ma az a helyzet, hogy a nagymama és az unoka is egymás mellett teknőben gyúri a kiváló ízű szegedi tarhonyát. A Kardos-gyárban a gyár-szerűség abban nyilvánul meg, hogy a higiénit a legmesszebbmenő módon csak a gyár tudja érvényre juttatni.

Ma már a szegedi tarhonya nemcsak a bel-földön, de világviszonylatban is keresett cikk lett. A Kardos tésztaárugyár ezzel kapcsolatban gyárt csótésztát (makkarónit), száraz tésztaát és mintegy százféle alakú levestész-tákat, amelyek mind kiválóan ízletesek és az otthoni gyúrás teljesen pótolják. Izléses csomagolásban kerül forgalomba és úgy az ország fővárosában, mint a legszebb helyen is mindenütt kapható.

A Kardos tésztaárugyár szegedi elárúsító helyei: Valéria-tér 12. sz. és Károlyi ucca 3. sz.

A kis zsindelykészítő műhelytől a hatalmas fűrésztelepig

Még az árvíz előtt 1870-ben rendezte be kis zsindelykészítő műhelyét néhai Lippay Imre, aki bizonyára nem gondolt arra, hogy nem sokkal később az árvíz katasztrófa nem várt fellendülést hoz ebbe az iparba. Az alapító elhalálozása után 1899-ben fia, a jelenlegi tulajdonos: Lippay Imre vette át a zsindelykészítést, de az ő ambícióját és munkakészségét már nem elégítette ki ez a kis üzem. Előbb épület- és tűzifakereskedéssel nagyobitotta üzletkörét, amit azzal tett életképes-sé, hogy tulajdon hozatta le Felsőmagyarországból a nagymennyiségben összevásárolt fenyőszálakat és őlfákat. A világháború kitörése előtt határozta el Lippay, hogy maga dolgozza fel a leusztatott tu-tajokat és ezért megvásárolta egy nagyobbszabá-su gőzfűrészhöz szükséges gépeket és egyéb fel-szereléseket. A világháború azonban akkor meg-akadályozta szándéka kivételében, Lippaynak be kellett vonulnia, a gépek pedig beraktározva vár-ták a világégés végét. Végre 1921-ben megkez-dette működését a felsővárosi gőzfűrész, amely rövid idő alatt ismertté és naggyá fejlődött.

Üzletkörét Lippay fokozatosan bővítette. 1928-ban Hódmezővásárhelyen gőzfűrész és henger-malmot vásárolt, amelynek vezetését ugyancsak Imre nevű fiára bízta, aki ezt a feladatkört kifo-gasztalanul ellátja. Később megszerezte Lippay a Keramit és Műtéglyár részvénytöbbségét és en-nek a vállalatnak vezetését egyik vejére: Schwimmer Endrőre bízta, aki ebben a po-zícióban kitűnően megállja helyét.

Ezzel azonban még mindig nem merül ki Lip-pay Imre tevékenysége, mert ugyancsak az ő tu-lajdonában van a Belvárosi Mozi Rt. részvény-többsége, amely vállalat számottevő tényező Sze-ged város mérlegében.

Magának a Lippay-fűrésztelepnek a szegedi közgazdaságra való hatását talán legjobban jel-lemzi az, hogy négy gáttal van berendezve, tel-jes kapacitásának kihasználása mellett 40 ezer köbméter fenyő feldolgozására képes és 150 em-bernek ad kenyeret.

Az adminisztratív vezetést a fűrésztelepnek Lippay másik veje, Jeney Imre végzi azzal a hozzáértéssel és alapossággal, amely a Lippay-vállalatokat jellemzi.

Tévedés azonban azt hinni, hogy ennyi segítő-kéz mellett az örökifjú „őreg” Lippay fotelben ülve pihenné fáradalmait. Már a kora hajnal künn találja a telepen, ahol a munkásokat ellen-őrzi és a félhetes gyorsan már Budapestre uta-zik üzleti ügyeinek lebonyolítására, ahonnan eset-leg még aznap tovább utazik Csehszországba, vagy Romániába. Ha azután az esti gyorsal visszaér-kezik, mintha mi sem történt volna, referáltat magának a mozihoz történetéről.

PÉNZINTÉZETEK

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank

A Szegedi Kereskedelmi és iparbankot, váro-sunk egyik legrégibb pénzintézetét 1867-ben ala-pították Kiss Dávid kezdeményezésére régi sze-gedi kereskedők. Igazgatóságában mindenkor a város legtekintélyesebb kereskedői foglaltak he-lyet. Gál Ferenc, Vajda Jakab Fülöp, Szarvady Lajos, Tóth Péter, Wagner Gusztáv és Kiss Károly jelzik az elhunyt elnökök és alelnökök sorában azt a névsort, amely minden-kor fémjelzte az intézet komolyságát, megalapo-zottságát és egyben azt a pozíciót, amelyet a vá-rok kereskedelmi és ipari életében betöltött. A 400.000 frt. alaptőkével indult bank a háború előtt saját tőkéit 4.000.000 koronára fejlesztette. Nagy-kikindán, Pancsován, Baján alapított fiókjaival erőteljesen bekapcsolódott a gazdag délvidék fi-nanciális életébe és tárcájában 15.000.000 korona n. é. hadikölcsönkötvény maradt, bizonyítékul annak, hogy haazfias álozatkészségének mily mértékben tett eleget.

A gyászos trianoni szerződés a fiókintézetek el-vesztését vonta maga után, a konjunkturális évek elmúltával a bank igazgatósága előtt az a súlyos feladat állott, hogy elvesztett üzleti térrénumai helyébe újakat építsen ki. Az igazgatóság és a bank fiatal, minden elismerésre méltó vezérigaz-gatója ennek a feladatnak meg is felelt, a he-lyi piacon nagy térhódítással építették ki üzlet-körüket és vidéki intézeteknek nyújtott hitelekkel új piacok szerzésén felül a vidék, főleg a kör-nyék pénzellátását is nagyban támogatták.

Az intézet a város kereskedő és iparos társa-dalmában előnyös pozícióval rendelkezik, de működési köre kiterjed a mezőgazdaságra és egyéb térrénumokra is. Váltóanyagának alig ötöd része van továbbadva, ami a mai vidéki bankviszonyok között majdnem egyedülállónak mondható és a bank mobilitásának lényes bizo-nyítéka. Betétállománya jelentékenyen megha-ladja 4.500.000 pengő, saját tőkéi mintegy 1.300.000 pengőt tesznek ki, kihelyezéseinek összege kö-rülbelül 7.500.000 pengő, a vidéki intézetek öt legelsője közé tartozik.

A bank negyven esztendeje áll a Magyar Alta-lános Hitelbankkal szerződéses viszonyban, ami-hez utóbb a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-bankkal kötött szerződés járult. A két előkelő fővárosi intézet patronizálása nemcsak a deviza-ügyletek és bármily ezzel kapcsolatos tranzakciók előnyös lebonyolításait biztosítja, hanem egyéb-ként is alátámasztja a bank nyugodt helyzetét.

Minden kilátás megvan arra, hogy a Szegedi Ke-reskedelmi és Iparbank további erőteljes fejlődés elé néz, mert a kellő pénzügyi felkészültségen fe-lül biztosítja ezt az is, hogy a mostani vezető-ség: Kállay Rudolf elnök, a Magyar Általános Hitelbank ügyvezető igazgatója, dr. Biedl Sa-mu és Wagner Ferenc alelnökök, Grosz Mar-cel vezérigazgató, nagynevű elődeinek szellemé-ben működik és a rábízott munkát méltóan foly-tatja.

Kilencvenkét esztendő

a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár, a vidék legrégibb pénzintézeteinek egyike, amely immár a 92. évi, a köz szolgálatától áthatott és ered-ményekben gazdag multia tekinthet vissza. Ala-pítása arra az időre esik, amelyben a nemzeti ér-zés legdicsőbb megnyilvánulásai már érlelődni kezdtek s éppen ezek az érzések: a nemzet gaz-dasági megszervezése és megerősítésének óhaja hozták létre. Klauzál Gábor táblabírónak, Csongrád megye országgyűlési követének, Szeged sz. kir város választott polgárának, később az első felelős magyar minisztérium közunka- és közlekedésügyi miniszterének kezdeményezésére 1845-ben alapították a város legkiválóbbjai s részvényeseinek egy jelentős hányada ma is az alapítók leszármazottjaiból sorozódik.

A takarékpénztár a mai súlyos viszonyok kö-zött méltó módon igyekszik kivenni részét a nemzeti újjáépítés nagy munkájából s hathatós mó-don segíti elő városunk mezőgazdaságának, ipa-rának és kereskedelmének életét. Nagy összegű hitelekkel járul hozzá a városunk életében oly nagy szerepet játszó paprikatermeléséhez, feldol-gozásához, bel- és külföldi forgalomba hozatalá-hoz. Állandó jellegű és alkalmi hitelekkel támo-gatja a mezőgazdasági és ipari termelést és a ke-reskedelmet. A takarékpénztár a kölcsönök folyó-sítását még a legnehezebb időkben sem szüntette be s új kölcsönöket állandóan folyósít.

A legutóbb közölt mérleg adataiból tudjuk, hogy az 1931. évi bankzárlat óta 1935. év végéig váltó-kölcsön formájában 4.788 tételben 6.336.000 P új váltókölcsönt folyósított. E számban azonban nem szerepelnek a más formában nyújtott köl-csönök és a nyújtott alkalmi hitelek sem. A mér-leg szerint az intézet kihelyezési állománya 1935 végén mintegy 19 és 1/2 millió pengőt, a takarékpénztárra bízott betétek állománya pedig mint-egy 9 és 1/2 millió pengőt tett ki.

Az intézet általában tekintélyes állományok fe-llett rendelkezik, üzletei kiterjedtek, alapításainak és vállalatainak nagyrésze jelentős tényezői a vi-dék gazdasági életének. Vidéki pénzintézeti érde-keltségein kívül érdekkörébe tartozik az

Orion börgyár r. t.,

mely igen jól van foglalkoztatva, gyártmányai országszerte ismertek és közkedveltek, sőt kül-

földre is be vannak vezetve. A takarékpénztár leányintézete az Ingatlan- és Áruforgalmi Rt. melynek

Hungária szálló

üzemét Szegeden mindenki előnyösen ismeri és köztudomású, hogy berendezkedése fővárosi szín-vonalu, idegenforgalmi szempontból pedig Szege-den nélkülözhetetlen.

A szőregi téglá- és cserépgyár

működésére is nagy súlyt helyez a takarékpénz-tár, mert ez a gyár a trianoni határ mentén fek-szik és nemzetpolitikai okokból is fontosnak tartja az intézet vezetősége, hogy a gyár minél job-ban legyen foglalkoztatva. Általánosságban meg-állapítható, hogy a takarékpénztár vezetősége az intézet érdekkörébe tartozó vállalatok működésé-re nagy gondot fordít, mert szem előtt tartja azt, hogy nemzetgazdasági és nemzetpolitikai okokból mily nagyfontosságú egy-egy üzem megindítása és fenntartása.

A takarékpénztár vezetésében ma is változatla-nul érvényesül az a szellem, amit nagynevű ala-pítói hagytak örökül: az intézet vezetősége az üzlet vitelében ma is előtérbe helyezi a köz ér-dekeit s ma sem a mindenáron való haszon szer-zést tekinti legfőbb céljának. E nemes üzleti szel-lem méltó reprezentánsa a takarékpénztár ve-zérigazgatója, Kozma Ferenc kormányfőtaná-csos, aki az ország ezen egyik legrégibb pénz-in-tézetének üzletvitelét kiváló szaktudással és kom-cepcióval irányítja s akinek munkássága iránt nemcsak városunk, de az egész magyar gazdasá-gi élet nagy elismeréssel adózik.

Ne sajnálja fáradságát és keresse fel a „London“-vendéglő új magyar szobáját

(Londoni körút 8., Kenderfőnőgyárral szemben)
Kőbányai Polgári Serfőző serei, 12 szegedvidéki borok
kötő magyar konyha. Olcsó árak — Esténként
Konkoly Gyula cigánvannakára játszik.